

Dosarul nr. 3ra-606/23
2-20100271-01-3ra-07062023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (A. Paniș)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Minciuna, V. Negru, Ec. Palanciuc)

ÎNCHEIERE

24 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
judecători

Stela Procopciuc
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului depus de Juravschi Victor, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Juravschi Victor împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, cu privire la anularea în parte a actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva deciziei din 01 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul depus de Juravschi Victor împotriva hotărârii din 05 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,

c o n s t a t ă :

La 13 august 2020, prin intermediul oficiului poștal, Juravschi Victor, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț a depus cerere de chemare în judecată împotriva Instituției Publice „Agenția Servicii Publice” (în continuare IP „Agenția Servicii Publice”) cu privire la anularea în parte a actului administrativ individual defavorabil și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil (f. d. 3-6).

În motivarea acțiunii, a indicat că la data de 19 ianuarie 2012 a cumpărat de la SA „Cariera Cobusca” sonda de apă nr.3258/1 amplasată în satul Botnărești, raionul Anenii Noi, amplasată pe terenul cu numărul cadastral 1012105.002. Faptul că reclamantul a cumpărat această sondă de apă și o utilizează de mai mulți ani ca proprietar de bună credință este cunoscut și confirmat inclusiv prin avizele igienice eliberate de Centrul de Medicină Preventivă din raionul Anenii Noi și actul de inspectare a Inspectoratului Ecologic de Stat.

Reclamantul a menționat că, la data dobândirii dreptului de proprietate asupra sondei de apă, în legislație nu exista posibilitatea înregistrării dreptului de proprietate în Registrul de stat. Astfel, la data de 22 iunie 2020 reclamantul a depus cererea cu

privire la înregistrarea bunurilor imobile și a drepturilor asupra lor cu prezentarea actelor necesare. Prin decizia Serviciului cadastral teritorial Anenii Noi al IP „Agenția Servicii Publice” din 22 iunie 2020 cererea respectivă a fost respinsă, din lipsa numărului cadastral, descrierii obiectului și neprezentarea a 2 exemplare originale a contractului autentificat notarial. Nefiind de acord cu decizia dată, la data de 02 iulie 2020 a depus o cerere prealabilă, însă la data de 17 iulie 2020 reclamantul a recepționat decizia registratorului din cadrul Agenției Servicii Publice cu nr.11/J/259/2020/28/2020 din 13 iulie 2020 prin care s-a anulat decizia de respingere a cererii de înregistrare din 22 iunie 2020 și s-a respins cererea de înregistrare.

Reclamantul a notat că în motivarea deciziei de respingere a cererii prealabile se invocă că sonda de apă nu urmează a fi înregistrată în Registrul bunurilor imobile, iar Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară se află în perioada de tranziție, deși inițial reclamantul s-a adresat cu cerere pentru înregistrarea dreptului de proprietate, însă nu a specificat în care registru. Însă, registratorul Serviciului cadastral teritorial Anenii Noi a ales procedura de înregistrare în Registrul bunurilor imobile, și a refuzat înregistrarea în baza Legii cadastrului bunurilor imobile.

Reclamantul a comunicat că, din decizia registratorului din cadrul IP „Agenția Servicii Publice” din 13 iulie 2020 rezultă că se respinge înregistrarea în ambele registre din diferite motive. Respectiv, pârâta urma să stabilească din oficiu procedura de înregistrare a dreptului, însă odată cu stabilirea faptului că sonda de apă urmează a fi înregistrată în Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară, pârâta urma să o efectueze. Or, art.19 al Legii cu privire la Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară nr.150 din 14 iulie 2017, prevede că, prezenta lege intră în vigoare la 6 luni de la data publicării acesteia în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, iar până la aducerea în conformitate a legislației cu prezenta lege, legile și alte acte normative se aplică în măsura în care nu contravin acesteia. Legea nr.150 a fost publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.277- 288 art.483 din 04 august 2017, adică, cu 3 ani în urma adresării reclamantului

Reclamantul a notat că, registratorul din cadrul IP „Agenția Servicii Publice” este persoană împuternicită de a înregistra atât sonda de apă, cât și dreptul de proprietate asupra acesteia în Registrul respectiv, deținătorul căruia este pârâta. Iar, conform Hotărârii Guvernului cu privire la crearea sistemului informațional automatizat „Registrul obiectelor de infrastructură tehnico-edilitară” nr.133 din 24 februarie 2014, primele dosare de înregistrare urmau să fie întocmite încă în anul 2019.

Prin hotărârea din 05 noiembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a respins ca neîntemeiată acțiunea de contencios administrativ inițiată de Juravschi Victor împotriva Agenției Servicii Publice privind anularea parțială a deciziei nr.11/J/259/2020/28/2020 din 13 iulie 2020 în partea ce ține de respingerea cererii de înregistrare a sondei de apă și dreptului de proprietate a acestuia cu obligarea Agenției Servicii Publice să înregistreze bunul și dreptul de proprietate a reclamantului asupra sondei arteziene de apă nr.3258/1 amplasată în satul Botnărești, raionul Anenii Noi (f.d. 84, 92-100).

La 17 noiembrie 2021, cu respectarea termenului prevăzut la art. 232 din Codul administrativ, Juravschi Victor, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț a depus apel

nemotivat împotriva hotărârii din 05 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, iar la 11 martie 2022, prin intermediul poștei electronice, a fost depusă motivarea apelului, prin care a solicitat admiterea acestuia și casarea hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii depuse de către Juravschi Victor (f.d. 86, 108-109).

Prin decizia din 01 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Juravschi Victor împotriva hotărârii din 05 noiembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani (f.d. 127-139).

Pentru a decide astfel, instanța de apel a relevat că concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, corespund circumstanțelor de fapt. În susținerea concluziei enunțate, instanța de apel a reținut prevederile pct.8 al Regulamentului privind sistemele mici de alimentare cu apă potabilă, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr.1466 din 30.12.2016, art.2, 4, 30 alin. (2) și 31 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr.1543 din 25.02.1998, art. 460 Cod civil, art. 8, 16 alin. (1) al Legii cu privire la formarea bunurilor imobile nr. 354-XV din 28 octombrie 2004.

Raportând prevederile normelor citate la circumstanțele cauzei, instanța de apel a atestat că, instanța de fond, întemeiat a ajuns la concluzia privind respingerea acțiunii, nefiind stabilite careva motive privind anularea parțială a deciziei nr.11/J/259/2020/28/2020 din 13 iulie 2020 în partea ce ține de respingerea cererii de înregistrare a sondei de apă și a dreptului de proprietate a acestuia precum și obligarea Agenției Servicii Publice să înregistreze bunul și dreptul de proprietate a reclamantului asupra sondei arteziene de apă nr.3258/1 amplasată în satul Botnărești, raionul Anenii Noi. Întrucât, s-a constatat că, conform prevederilor art. 2 din Legea cadastrului bunurilor imobile nr. 1543 din 25 februarie 1998, sonda de apă nr.3258/1 din satul Botnărești, raionul Anenii Noi, reprezintă obiect de infrastructură tehnico-edilitară, iar conform art. 4 alin. (6) din Legea enunțată, nu sânt obiecte ale înregistrării în registrul bunurilor imobile.

Prin urmare, având în vedere cele menționate supra, instanța de apel a constatat că, instanța de fond just a reținut că, activitatea administrativă contestată la caz a fost realizată cu respectarea legislației în vigoare, iar soluțiile contestate în speță sunt justificate de circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei și lipsesc temeiuri pentru anularea lor.

Referitor la argumentul apelantului precum că, a solicitat înregistrarea bunului și dreptul de proprietate asupra sondei arteziene de apă nr.3258/1 amplasată în satul Botnărești, raionul Anenii Noi în Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară, instanța de apel a relevat că, apelantul n-a prezentat careva probe, ce ar confirma faptul dat, depunând cerere către pârât privind înregistrarea bunului în Registrul bunurilor imobile, ce a fost examinată de către autoritatea publică, fiind just respinsă pe motivele menționate mai sus. Prin urmare, Victor Juravschi interpretează eronat normele de drept și situația de fapt, iar concluzia primei instanțe este rezultatul unei interpretări corecte a normelor de drept material cu aprecierea juridică cuvenită a probelor.

Totodată, instanța de apel a respins ca neîntemeiat și argumentul apelantei precum că hotărârea primei instanțe este una ilegală și neîntemeiată. Întrucât, analizând

conținutul hotărârii contestate, hotărârea primei instanțe este una legală, motivată și bine argumentată, făcând referire la normele de drept material și procedural, dând o apreciere probelor prezentate de către părți, determinând circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, care au fost și care n-au fost stabilite, apreciind corect caracterul raportului juridic dintre părți, aplicând legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii, având o motivație și o analiză clară.

La 05 februarie 2023, prin intermediul poștei electronice, Juravschi Victor, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț a depus recurs împotriva deciziei din 01 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, iar la 10 iunie 2023, prin intermediul poștei electronice a prezentat motivarea recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii depuse de către Juravschi Victor (f.d. 142, 148-149).

În motivarea recursului, suplimentar celor indicate în cererea de chemare în judecată a menționat că prin decizia intimată de respingere a cererii de înregistrare a dreptului de proprietate asupra sondei de apă se limitează dreptul de proprietate a recurentului și după finisarea perioadei de tranziție a Registrului obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară, la înregistrarea ulterioară a dreptului de proprietate.

Recurentul a specificat că este necesar de concretizat că a solicitat înregistrarea dreptului de proprietate asupra bunului achiziționat și nu a concretizat în care registru urmează a fi executată înregistrarea, or IP „Agenția Servicii Publice” este responsabilă de menținerea atât a Registrului bunurilor imobile cât și a Registrului obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară. Astfel, este prevăzut și registrul pentru astfel de bunuri, și responsabilul de acest registru, precum și persoana împuternicită să execute astfel de înregistrări, iar legislația stipulează expres ca odată ce este cunoscută procedura, autoritatea publică cercetează, execută din oficiu fără a fi influențată de expunerile părții.

Totodată, recurentul a comunicat că argumentul precum că Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară se află în perioada de tranziție nu poate și nici nu trebuie să afecteze dreptul de proprietate al recurentului, ceea ce la moment se întâmplă.

Recurentul a notat că Curtea de apel Chișinău, în același complet ce a examinat cauza dată a emis o decizie la dosarul nr. 3a-744/22, prin care a obligat IP „Agenția Servicii Publice” să înregistreze gazoductul terestru ce îi aparține cu drept de proprietate persoanei fizice în Registrul obiectivelor de infrastructură tehnico-edilitară împreună cu actele de recepție finală a acestuia.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art.IV, V pct.1-9 și 11-16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de Juravschi Victor, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

Potrivit art. 245 alin. (1) din Codul administrativ (în vigoare la data depunerii recursului), recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că dispozitivul deciziei instanței de apel a fost pronunțat de către Curtea de Apel Chișinău la data de 01 februarie 2023, dar a fost notificat reprezentantului recurentului la data de 07 februarie 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d. 140).

La 05 februarie 2023, prin intermediul poștei electronice, Juravschi Victor, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț a depus recurs împotriva deciziei din 01 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 141-142).

Alineatul (2) al art. 245 alin. (1) din Codul administrativ (în vigoare la data depunerii recursului), prevedea că motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că copia deciziei motivate a instanței de apel a fost notificată reprezentantului recurentului la data de 18 mai 2023, prin intermediul poștei electronice (f.d. 144).

La 10 iunie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Juravschi Victor, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț a depus recurs motivat împotriva deciziei din 01 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 147-150).

Astfel, recursul depus de Juravschi Victor, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț împotriva deciziei din 01 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău este în termen.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Juravschi Victor, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț, în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Conform art. 246 alin. (2) din Codul administrativ, în vigoare la data depunerii recursului, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a) - f).

Din analiza prevederilor citate, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, depus până la data de 01 septembrie 2023, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate la art. 246 alin. (2) din Codul administrativ ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ, în vigoare la data depunerii recursului. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme

cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Juravschi Victor, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Juravschi Victor, reprezentat de avocatul Mariana Barașianț se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

judecători

Diana Stănilă

Ion Malanciuc